

YENİ METODLAR

YENİ MAKİNELER

Demir Bandajlı silindirlere takılan Vibrasyonlu Kompaktör

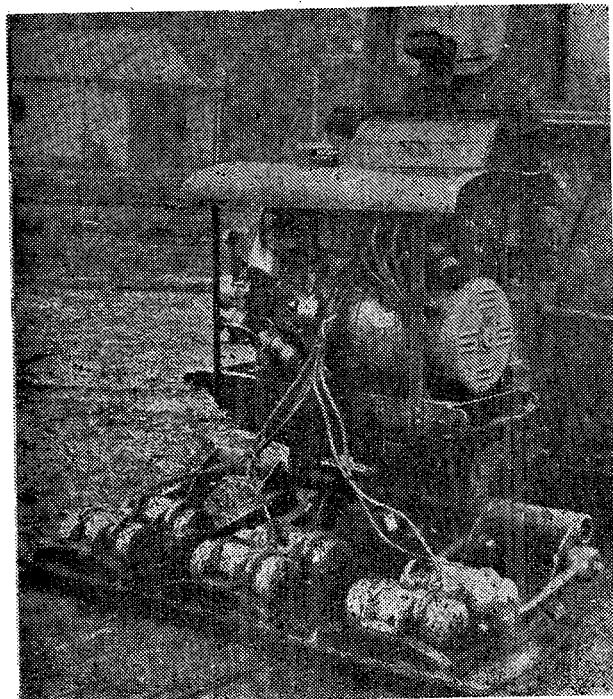
International Civil Engineer, November 1960

Çeviren : Nüzhet BEKÂROĞLU

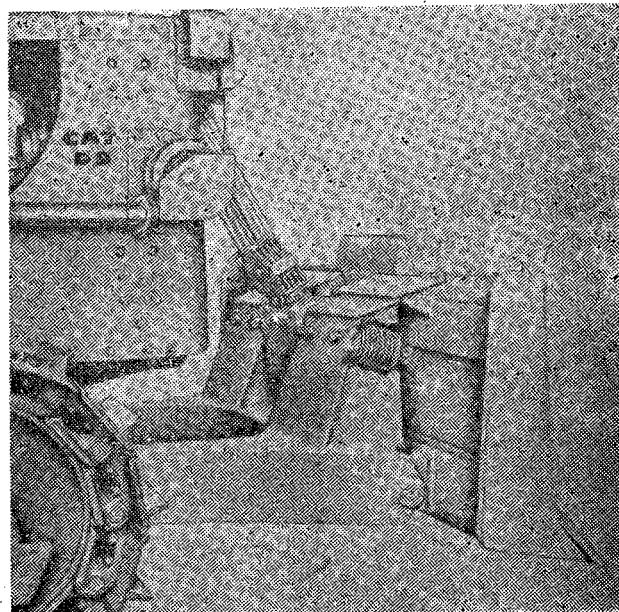
Bu üç pabuçlu vibrasyonlu kompaktör, 3 tekerlekli demir bandajlı 6 — 16 tonluk Aveling — Barford silindirlerinin arkasına takılmak üzere imâl edilmiştir. Kompaktörün beher pabucunun temas yüzeyi 2503 cm^2 ve ağırlığı 195 kg. dır. Herbir pabuç, 3000 devir/dak'lık maksimum devrinde 227 kg lik düşey merkez-kaç kuvveti meydana getiren ve elektrikle işliyen çifte vibratörle donatılmıştır. Yanyana yerleştirilmiş olan 3 pabucun toplam genişliği silindirin bandaj genişliğine eşittir.

Vibratörler, hava ile soğuyan bir dizel motoruna doğrudan doğruya akuple edilmiş 8 KVA lik alternatif akımlı birer jeneratörle tahrik edilmektedir. Motör ve jeneratörler silindirin arka kısmına takılabilen bir çerçeveye monte edilmiştir. Pabuçlar hidrolik bir kâmanda tertibatı ile kaldırılp indirilmekte ise de zemine sâde kendi ağırlıkları ile temas etmektedirler.

Kaba agrega boşluklarının ince agrega ile doldurulmasını sağlayan bu kompaktör alt temel ve temel malzemelerinin sıkıştırılmasında kullanılmaktadır.

Sekil — 1

Sekil — 2

AMORTİÖRLÜ PUŞER EKİPMANI

Caterpillar firması, puşer çalışması randımanının arturan ve tur zamanını azaltan üç yeni tip puşer ekipmanı geliştirmiştir.

Amortisörlü buldozer bıçağı ve itme plâkası ile donatılmış puşer traktörler skreyper ünitesinden saatte 3 mil kadar daha yüksek izafî hızla skreyper koşusuna yanaşabilmektedir.

Ayrıca, standart bıçaklı çift puşer kullanılma üzere traktörün arkasına takılabilen «C» şeklinde bir çerçeve imâl edilmiştir.

Amortisörlü bıçak sâdece D 9 E traktörlerine amortisörlü itme plâkası ise D 9 E ve D 9 D traktörlerine takılabilimektedir.

Tandem puşer «C» çerçevesi D 9 E ve D 8 H traktörleri için 2 tip halinde imâl edilmektedir.

World Construction, September 1960

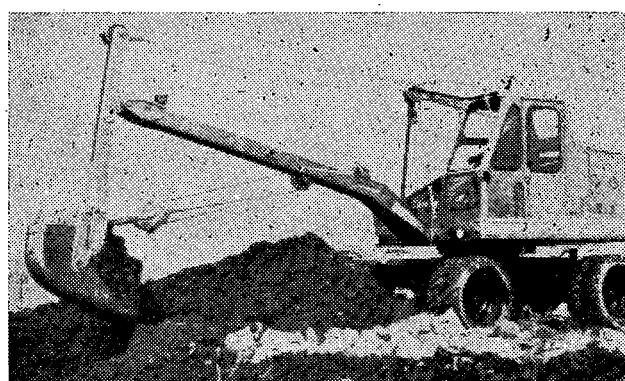
Çeviren: N.B.

Tercüme :
Dumrul APAK
Yük. Müh.

1960 Hannover fuarında teşhir edilen enteresan inşaat makinelerinden bazıları aşağıdadır: (1)

1) Bad Oeynhausen'de kâin «Weserbütte» fabrikasının imâl ettiği «Weserwolff» isimli ekskavatör (Şekil 1). Bu makine şehir trafiği içinde dahi kolaylıkla yer değiştirebilmektedir. Fakat 8 adet havalı bandajı sayesinde makinenin şantiyede ve arazide de manevra kabiliyeti ve hareket emniyetinin yüksek olması sağlanmıştır. Makinenin teknik özellikleri hidrolojik ve dört tekerlek freni, ilâve el freni ve ön ve arka tarafa yerleştirilmiş akuplaj tertibatına mal olmalıdır. Kullanma maksatlarına göre ekskavatör arka dingilinden veya bütün tekerleklerinden tahrik edilecek şekilde imâl edilebilir.

(Şekil 1): Kepçe hacmi 250 l olan «Weserwolff» isimli ekskavatör. Motör gücü 26 PS, ağırlık 7350 kg.

Makinelerin 4 veya 5 ileri ve 1 geri vitesi vardır. Maksimum hız 15-18 km/h dir. Bu büyülüklükte ekskavatörlerin yol trafiğine iştiraki için herhangi özel bir müsaade alınmasına ihtiyaç yoktur. Bir kamyona bağlandıkları takdirde, bu makineler 29 km/h hızla çekilebilirler.

2) Düsseldorf Benrath'da kâin «Demag» ekskavatör fabrikasının imâl ettiği hendek ekskavatörü (Şekil 2).

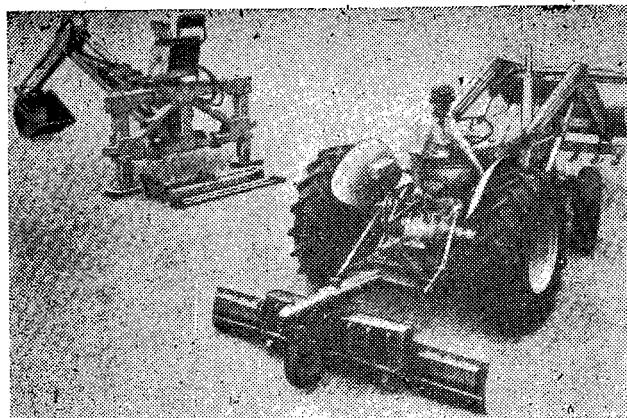
Bir taşıt üzerine monte edilebilen ekskavatörlerin randımanlı çalışmaları, montaj ve demontaj müddetlerinin kısalığına bağlıdır. «Demag» ekskavatörünün bir Mercedes-Benz-Unimog kamyonu üzerine monte edilmesi 10-15 dakika sürer. Bu da, ekskavatörün konstrüksiyonunun ne kadar basit olduğunu göstermektedir.

(Şekil 2): Bir «Unimog» kamyonu üzerine monte edilebilen ekskavatör. Kepçe hacmi: 100 l, gereklî güç 15 PS

günü gösterir. Üzerine böyle bir ekskavatör monte edilmiş olan bir Unimog kamyonu hızından, manevra kabiliyetinden ve arazi üzerindeki hareket kabiliyetinden bir şey kaybetmez.

3) Kassel'de kâin «Massey-Ferguson» fabrikasının imâl ettiği 37 PS lik lâstik bandajlı traktöre takılan áletler (Şekil 3). Bu áletler bir yükleme kepçesi (önde), bir kazma kepçesi (arkada) ve bir greyder bıçağı (arkada) olabilir. Bir özellik, ekska-

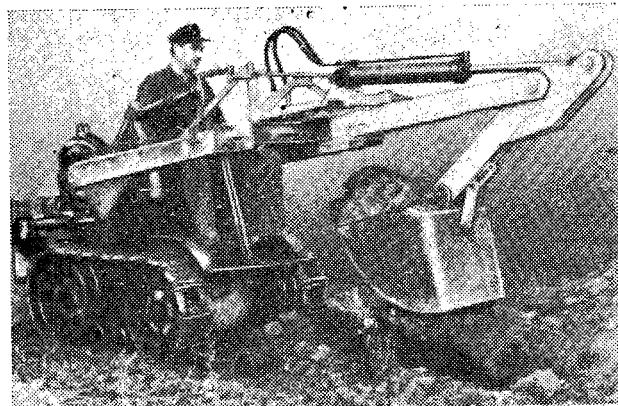
(Şekil 3): Muhtelif yapı áletlerinin montajına imkân veren 37 PS lik lâstik tekerlekli traktör

1) «Der Bauingenieur» 1960/8, S. 311 ve 321
Yazan: Dr. - Ing. Bruno Hille, çeviren D. A.

... YENİ METODLAR

vatör kepçesinin ayrıca traktörün ortasına ve yanlarına monte edilebilmesidir. Böylelikle makine, hendek kazarken duvarların hemen dibinden hareket etme imkânını kazanır.

4) Hagen/Westfalya'da kâin «Schmiedag» fabrikasının imâl ettiği paletli küçük traktör ve bunun üzerine monte edilen hendek kazma kepçesi (Şekil 4). Traktörün motör gücü 10 PS, kepçe genişliği ka-

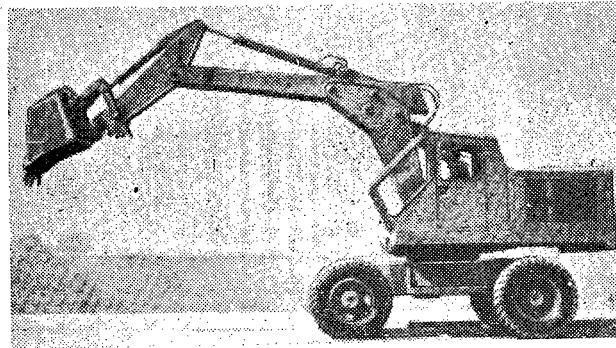
(Şekil 4): Üzerine hendek kazma kepçesi takılmış olan küçük traktör.

zilacak hendeğin genişliğine bağlı olarak 30 ve 60 cm dir. Kepçenin kazabileceği derinlik en fazla 1,50 m dir. Kepçenin bonu, traktöre takılacak olan çerçevenin ortasına yerleştirilmiştir. Kepçe, hidrolik olarak çalıştırılır ve mo洛oz ile dolu zeminleri dahi kazacak kudrete maliktir.

5) Biberach/Riss'de kâin Liebherr fabrikasının imâl ettiği hidrolik ekskavatör (Şekil 5).

Bu makinede gerek kepçenin, gerekse de taşıtin hareketleri hidroliktir. Ekskavatörü taşıyan araba paletli de olabilir. Makinenin iş esnasındaki hızı 9 km/h, yer değiştirme esnasındaki hızı da 17.8 km/h dir. Kepçe kolaylıkla 180° döndürülebilir.

6) Kassel'de kâin «Henschel» firmasının imâl

(Şekil 5): Havalı bandaj üzerinde hareket eden hidrolik ekskavatör. Motör gücü 90 PS, ağırlık 16 t

ettiği lâstik bandajlı dozer (Şekil 6). Dozerin iş hızı 0-8 km/h, yer değiştirme hızı da 0-16 km/h dir. Makine olduğu yerde dönebilme kabiliyetini haizdir ve vinç olarak ta kullanılabilir. Bu halde 2,5 t luk bir kontrpuia ile kaldırma kabiliyeti 12 t dur.

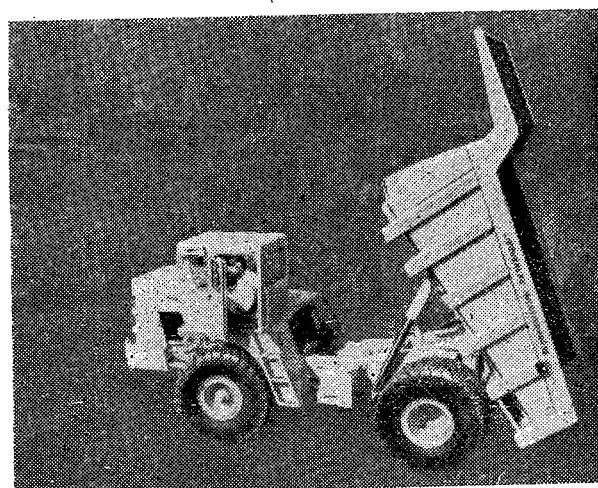
7) München ve Düsseldorf'ta kâin Le Tourneau Westinghouse Technica firmasının imâl ettiği devriye kasalı kamyon (Şekil 7). Taşitin faydalı ağırlığı

(Şekil 6): Lâstik bandajlı dozer. Bıçak genişliği 3,5 m, motör gücü 220 PS, ağırlık 19 t dur.

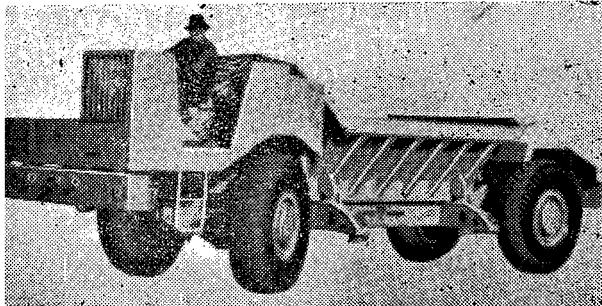
32 t, boş ağırlığı 22.5 t ve motör gücü 375 PS dir. Kasanın V biçiminde olması ile ağırlık merkezi çalır ve yüklemie yüksekliği düşer. Kasa tabanın eğimli olmasına rağmen devrilme esnasındaki 70° den az değildir. 2400 devir/min ile 4. viteste taşıtin hızı azamî 62 km/h dir.

8) Nürnberg'de kâin «Faun» fabrikaları taraf

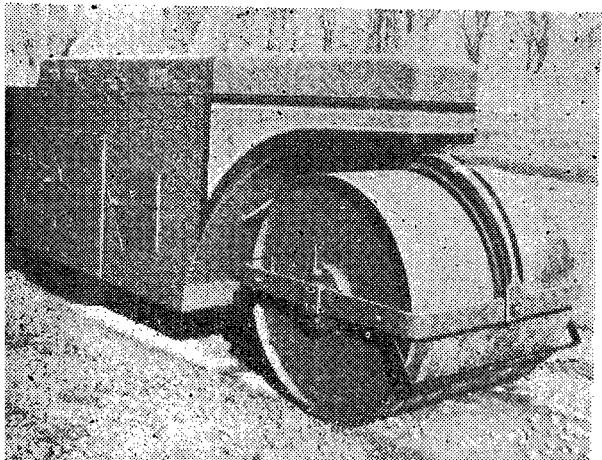
(Şekil 7): V biçimli devrilir kasası 16 m³ hacmi olan Le Tourneau-Westinghouse Technica kamyonu.

an imâl edilen kasası yana devrilir kamyon (Şekil 7). Tünel ve galeri inşaatında gabarının sınırlı olması, buralarda da çok defa devrilir kasalı taşıtların kullanılmasına mani olmaktadır. «Faun» fabrikaları tarafından imâl edilen düşük şasılı kamyon bu ihtiyaça cevap vermektedir. Kamyonun ileri ve geri iskamette 6 şar vitesi vardır.

Şekil 8): Kasası iki yana devrilir kamyon. Kasa hacmi 7 m³, faydalı yük 10 t, boş ağırlık 12 t, motör gücü 78 PS.

9) Düsseldorf'ta kâin «Weller» firmasının imâtiği W V W 450 tipi vibrasyonlu tandem silindir (Şekil 9). Silindirinin kendi ağırlığı 5 t olup ön tamircun içi doldurularak statik iş ağırlığı 6 t yükseltilir. Kurblarda hareketi İslâh etmek üzere hidrolik direksiyon ile döndürülen 1100 mm genişliğindeki silindir ikiye bölünmüştür. Muharrik olan arka silindir, sürekli bir şekilde ayarlanabilen titreşimler üretmektedir. Bu titreşimlerin frekansı 67 Hz'e kadar çıkabilemektedir. Silindir 3 ileri ve 3 geri vitese alıktır. Silindirin iş yerine giderken malik olduğu aksimum hız 10 km/h dir. Silindiri hareket ettirmen ve aynı zamanda vibrasyonu sağlayan Diesel otörünün gücü 25 PS dir.

Şekil 9): WVV 450 tipi vibrasyonlu tandem silindir. İşleme ağırlığı 5-6 t, ön ve arka silindirlerin çapı 1100 mm, motör gücü 25 PS.

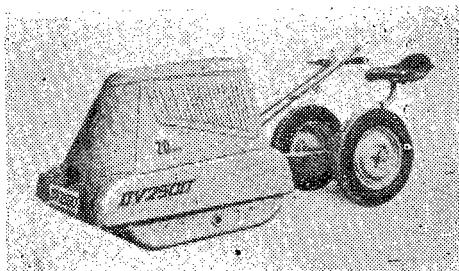
10) Hameeln'de kâin ABG fabrikalarının imâl ettiği kombine 3 tekerlekli silindir (Şekil 10). Esas ağırlığı 8 t olan bu makine hem ağırlık hem de vibrasyon silindiri olarak imâl edilmiştir. Dönüş tamburu aynı zamanda vibrasyon yapabilmektedir. Vibratörün mili bir Diesel motörü tarafından târik edilmektedir. Vibrasyon frekansı sürekli olarak 0 ile 57 Hz arasında ayarlanabilmektedir. Silindir çapları büyük olduğundan sıkıştırma işi kalitede olmaktadır. Arka tekerleklerin toplam genişliği olan 1.92 m lik şeridin tamamını vibre edebilmek için 1.40 m genişliğindeki ön silindire yanlara doğru deplasman kabiliyeti sağlanmıştır. Ön silindirin yanlara doğru yer değiştirmesi makinenin gerek süküneti, gerekse de hareketi halinde olabilmektedir.

Makine üzerinde bandajların ıslatılmasına yaranan ve basınçla çalışan bir su püskürtme tertibatı mevcuttur. Ekzost gazları su tankına sevkedilek basınç meydana getirilmektedir.

(Şekil 10): 3 tekerlekli kombine silindir «Vibrostat». İşleme ağırlığı 8.2 ile 10.4 t, motör gücü 55 PS.

1) München'de kâin «Wacker» firması tarafından imâl edilen vibratör plâka (Şekil 11). Makineyi daha rahat bir şekilde idare edebilmek üzere vibratör kısmının arkasına iki tekerlekli bir aks bağlanmış, bunun üzerine de yaylı bir sele oturtulmuştur. Vibratörün taban plâkasının kenarlarında bulunan yuvalara, arkadaki aksa ait tekerlekler takılabilmekte, böylece makinenin yol üzerinde nakli sağlanmaktadır. Makineyi idare, etneğe ve titreşim sayısını ayarlamaya yarayan kol, nakliye esnasında sökülebilir. Taban plâkası üzerinde bulunan ve vibrasyonu doğuran ağırlıkların târikî için yaylı şekilde istinat landırılmış 4 zamanlı bir Diesel motörü çalışır. Bu nın dakikada 2000 devir ile sağladığı güç 10 PS dir. Vibratörün frekansı, motörün devir sayısına bağlı olarak 7 ile 28 Hz arasındadır. Plâkanın etkili alanı 890X660 mm boyutlarındadır.

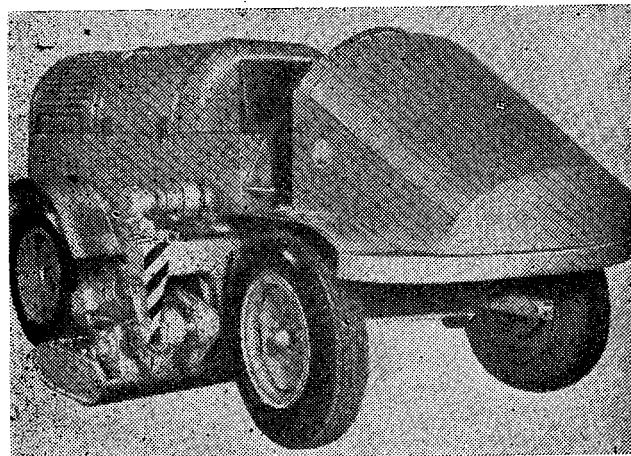

(Şekil 11): «Bison» tâbir edilen vibratör plaka. Frekans 7 ilâ 28 Hz, motör gücü 10 PS, ağırlık 600 kg dir.

12) Kiel'de kâin «Bohn U. Kähler» firmasının imâl ettiği ağır vibratör (Şekil 12). Bu makine, hava ile soğutulan 40 PS lik 4 zamanlı bir Diesel motörü ile çalıştırılmaktadır. Makinenin etkili vibrasyon alanı 1 m² dir. Ağırlığının 2400 kg olması derinlik etkisini artırmaktadır. 20 m/min lik bir ilerleme hızı ile sıkıştırabilecek alan 800 m²/h dir. Maksimum ilerleme hızı 30 m/min dir.

Vibratör, yanyana tertiplenmiş iki grup eksantrik ağırlıkla çalışmaktadır.

13) Marktredwitz'de kâin «Frankenwerk» firmasının imâl ettiği lâstik bandajlı şasiye bağlı olarak hareket kabiliyetine maliktir. Şasiye bağlı olan 4 adet vibratör plâkاسının toplam çalışma genişliği 2.50 m dir. Vibratör plâkaları, taşıtin iki dingili arasına asılmıştır. Bütün hareketler elektrikle sağlanmaktadır. 20 kVA gücündeki bir jeneratör vibratör motörleri, taşıti hareket ettiren ve arka dingil üzerinde bulunan 1.5 kW lik motör ve vibratör plâkalarını indirip kaldırın motörler için gerekli elektrik akımını vermektedir. İcabında şantiyenin aydınlatılması için gerekli akım da aynı jeneratörden alınabilir. Makinenin çalışma hızı 0 ile 0.7 km/h dir.

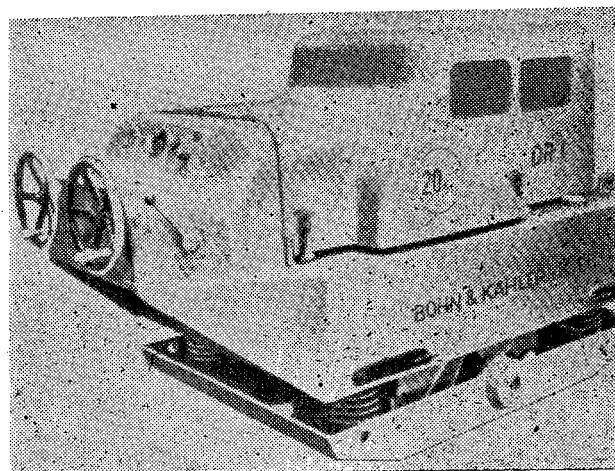

(Şekil 13): Lâstik bandajlı şasiye bağlı vibratör plâkası «Vibromobil». Çalışma genişliği 2.50 m, frekans 47 Hz, motör gücü 25 PS.

Operatör oturduğu mahalden makinenin haret hızını, plâkaların indirilip kaldırılmasını, vibratör motörlerinin çalışmasını tanzim eder. Şantiye de giştireleceği zaman makine bir kamyonun arkasına bağlanarak çekilir.

14) Recklinghausen'de kâin «Bischoff» fabrikalarının imâl ettiği traktör ile Düsseldorf'ta kâin «Losenhausen» fabrikasının imâl ettiği Vibromax vibratör plâkalarının kombine edilmesi ile ağır bir sıkıştırma makinesi elde edilir. 65 PS gücünde bir motör ile çalışan traktöre 30 ilâ 45 kVA gücünde bir alternatif akım jeneratörü ilâve edilir.

Her bir plâkanın üzerinde 5 kW lik bir motör ve bir vibratör vardır. Plâkaların her birinin etki alanı takriben 400X600 mm dir. Oturduğu yerden operatör, vibratör plâkalarını teker teker veya toplar olarak idare edebilir. Ön kısmına vibratör plâkalarının takılmış olması, makinenin diğer hizmet çeşitlerinde kullanılmasına mani olmaz.

(Şekil 12): DR 1 tipi ağır ağır plâkalı vibratör. Frekans 40 Hz'e kadar ayarlanabilmektedir; motör gücü 40 PS, ağırlık 2400 kg dir.

(Şekil 14): «Polytraç» adı verilen ve çeşitli hizmetlerde kullanılan makine. Makinenin önüne 4 adet vibratör plâkası monte edilmiştir. Frekans 20 Hz, çalışma genişliği 2.52 m, jeneratör için gerekli güç 30 kW plâka gurubunun ağırlığı 2100 kg dir.